

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **N. K.**

skazanej z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 kwietnia 2022 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt X Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w G. uznał oskarżoną **N. K. (N. K.)** winną popełnienia zarzucanego jej czynu określonego w art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegającego na tym, że reprezentując spółkę z o.o. „B.”, zarejestrowaną na dzień popełnienia czynu w M. ul. J., prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej części i akcesoriów do pojazdów, jako osoba odpowiedzialna za sprawy spółki, podała nieprawdę w deklaracji podatkowej VAT za (...) r., poprzez odliczanie podatku naliczonego z faktu sp. z o.o. „E.” na łączną kwotę 53.263,00 zł.

Spółka z o.o. „B.” nie miała prawa odliczyć części podatku naliczonego, gdyż czynności wymienione w treści faktur zakupu drewna bukowego: (...) z dnia 09.10.2015 (...) z dnia 14.10.2015 (...) z dnia 20.10.2015

(...) z dnia 26.10.2015

(...) z dnia 30.10.2015

i w treści faktury zakupu układu pneumatycznego, instalacji elektrycznej:

(...) z dnia 29.10.2015,

nie zostały dokonane, co należy uznać jako zamierzony cel generowania kosztów na kwotę netto 231.580,00 zł.

Czynem powyższym naruszono przepisy art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. nr 54, poz. 535 ze zm.).

Sąd Rejonowy na podstawie art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. skazał oskarżoną na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę dzienną na kwotę 100 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniosła obrońca oskarżonej zaskarżając go w całości na korzyść N. K.

Po rozpoznaniu wniesionego środka odwoławczego Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt X Ka (...), zaskarżony wyrok Sądu I instancji utrzymał w mocy.

Od wymienionego wyroku Sąd II instancji kolejny obrońca N. K. radca prawny E. P. wniósł kasację i zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości na korzyść skazanej.

Jako podstawę wywiedzionej kasacji wyroku wydanego w dniu 10 września 2020 roku przez Sąd Okręgowy w W. wskazał bezwzględną przyczynę odwoławczą, tj. przepis art. 439 § 1 pkt 10 w związku z pkt 11 k.p.k., w którym ustawodawca podaje okoliczność, że obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy, przy braku udziału oskarżonej, której udział z w/w powodów był obowiązkowy,

- nie można bowiem uznać, że N. K. była należycie reprezentowana w sytuacji, gdy jej obrońca adw. A. P. P. nie stawiała się, a adw. I. M. K., która stawiała się po przerwie w rozprawie (wskutek kontaktu Sądu z obrońcą z urzędu) nie posiadała jakichkolwiek informacji o sprawie oraz o osobie N. K., w tym o miejscu jej pobytu

oraz złożonych przez nią wnioskach. Wykonywanie funkcji obrońcy w niniejszej sprawie należy zatem uznać za fikcję, usankcjonowaną zaskarżonym orzeczeniem,

- nie można przystać na odmowę uznania zasadności wniosku N. K. pismem z dnia 3 września 2020 r. o odroczenie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 10 września 2020 r., o której skazana dowiedziała się dopiero wskutek doręczenia jej zawiadomienia Sądu pismem z dnia 27 sierpnia 2020 r. doręzonego w dniu 2 września 2020 r. oraz uznanie przez Sąd za bezpodstawny jej wniosek o odroczenie rozprawy apelacyjnej z powołaniem się Sądu, że zaniedbania czy zaniechania oskarżonej i brak zainteresowania toczącym się postępowaniem nie może powodować odroczenia rozprawy - podczas, gdy N. K. była pozbawiona wolności na mocy postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy w W. z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt II Kp (...), w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania. Skazana zatem nie miała możliwości uprzedniego kontaktu z obrońcą, zapoznania się z wywiedzioną w sprawie apelacją czy wreszcie działaniem Sądu przy braku udziału ustanowionego w sprawie obrońcy z urzędu adw. A. P. P.

- sam Sąd II instancji - Sąd Okręgowy w W. przyznał rację ostatecznie stanowisku skazanej przywracając jej termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia na mocy postanowienia z dnia 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt X Ka (...), oraz uchylając prawo do wynagrodzenia dla obrońcy postanowienia z dnia 15 stycznia 2021 r.

Obrońca zarzucił, nadto:

1. naruszenie przez Sąd II instancji przepisu art. 353 § 2 k.p.k. przez bezpodstawną odmowę odroczenia rozprawy apelacyjnej wskutek wniosku skazanej N. K. pismem z dnia 3 września 2020 r. „o której wyznaczeniu skazana (pozbawiona wolności - tymczasowo aresztowana) dowiedziała się dopiero wskutek doręczenia jej zawiadomienia Sądu pismem z dnia 27 sierpnia 2020 r. doręzonego w dniu 2 września 2020 r.,
2. pozbawienie skazanej prawa do obrony wskutek zawiadomienia jej o terminie rozprawy apelacyjnej z tak dużym opóźnieniem, które w sytuacji pozbawienia jej wolności - przebywającej w Areszcie Śledczym w W., uniemożliwiło jej udostępnienie i zapoznanie się z aktami niniejszej sprawy tj. naruszenie

przepisu art. 156 § 1 k.p.k. w związku z art. 215 § 1 k.p.k., w tym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...), oraz apelacji wywiedzionej przez obrońcę bez konsultacji ze skazaną,

3. naruszenie przepisu art. 9 § 3 k.k.s. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., wskutek błędów w ustaleniach faktycznych, że N. K. jako Prokurent samoistny spółki „B.” sp. z o.o. czyli pełnomocnik Zarządu winna ponosić odpowiedzialność w niniejszym postępowaniu, co ma miejsce z powodu niejako przeniesienia na nią odpowiedzialności za prowadzenie spraw gospodarczych, którymi w istocie zajmowała się T. P. Prezes zarządu,
4. naruszenie przepisu art. 56 § 2 k.k.s., gdyż w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy nie można uznać, że przypisane skazanej zachowanie wypełniło znamiona strony podmiotowej opisanego powyżej przestępstwa. N. K. nie prowadziła bowiem spraw księgowych spółki, nie przygotowywała dokumentów księgowych, nie księgowała faktur czy wreszcie nie zajmowała się formułowaniem i składaniem comiesięcznych deklaracji do właściwego Urzędu Skarbowego. Decydujące znaczenie ma także to, że N. K. nigdy nie nadawała treści ani nie podpisywała stosownych deklaracji do właściwego Urzędu Skarbowego.

W ocenie obrony obrazy powołanych przepisów w istocie mają rażący charakter i wpłynęły w istotny sposób na treść zaskarżonego wyroku.

Wobec powyższego obrońca wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji;
2. zasądzenie na rzecz obrońcy kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron, tj. w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zauważyć na wstępie należy, że z uwagi na zaistniały w sprawie układ procesowy, będący następstwem rodzaju orzeczonej wobec skazanej kary,

rozpoznaniu podlegać mogą wyłącznie zarzuty naruszenia bezwzględnych przyczyn odwoławczych o jakich mowa w art. 439 k.p.k.

Zgodnie bowiem z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. To ograniczenie – zgodnie z treścią art. 523 § 4 k.p.k. – nie dotyczy kasacji wywiezionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. oraz odnośnie tzw. kasacji nadzwyczajnej (art. 521 k.p.k.).

Przystępując zatem do oceny skargi kasacyjnej, stwierdzić należy oczywistą bezzasadność podniesionego w niej zarzutu naruszenia art. 439 § 1 pkt 10 i 11 k.p.k.

Z akt sprawy w sposób niebudzący wątpliwości wynika bowiem, że w dniu 10 września 2020 r. oskarżona N. K. nie stawiała się na rozprawę. Sąd odwoławczy poinformował, iż oskarżona przebywa w Areszcie Śledczym w W. W odniesieniu do osoby oskarżonej Sąd II instancji uznał, iż został zachowany termin wskazany w treści art. 353 § 1 k.p.k. pomiędzy doręczeniem zawiadomienia, a terminem rozprawy.

Na rozprawę stawiała się obrońca oskarżonej adw. I. M. K. z substytucji adw. A. P. P., która złożyła substytucję. Procedujący Sąd Okręgowy w W. uznał, że oskarżona była prawidłowo reprezentowana przez wyznaczonego obrońcę, a uwzględnienie jej wniosku o doprowadzenie na termin rozprawy powodowałoby konieczność jej odroczenia.

Oskarżona miała świadomość toczącego się postępowania przed Sądem Rejonowym, o czym świadczy chociażby jej stawiennictwo na rozprawie przed Sądem I instancji w dniu 21.03.2019 r., zatem zaniedbania ze strony oskarżonej nie mogły spowodować uwzględnienia przez Sąd wniosku o odroczenie rozprawy.

Obecna na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 września 2020 r. obrońca oskarżonej adw. I. M. K. nie złożyła wniosków formalnych i w trybie art. 453 § 3 k.p.k. zajęła stanowisko w zakresie wywiezionej apelacji.

W tej sytuacji nie ulega wątpliwości, że oskarżona była prawidłowo reprezentowana, zgodnie z zakresem udzielonej substytucji przez adw. A. P. P.

Podnoszone przez obecnego obrońcę skazanej zarzuty odnoszące się do

rzekomych uchybień co do prowadzonej obrony nie są poparte żadnymi konkretnymi poza ogólnikowymi stwierdzeniami odnoszącymi się do jakości udzielonej obrony na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 września 2020 r. przez obrońcę działającego z substytucji.

Nadto nie należy tracić z pola widzenia faktu, iż apelację na korzyść oskarżonej wywiodła obrońca z urzędu adw. A. P. P. zatem prawa oskarżonej nie zostały naruszone.

Do udzielenia substytucji doszło na podstawie obowiązujących unormowań, a sama oskarżona nie złożyła oświadczenia, iż nie wyraża zgody na udzielenie substytucji i nie zgłaszała uwag oraz zastrzeżeń pod adresem swojego obrońcy, które pojawiły się dopiero po rozpoznaniu apelacji.

W świetle powyższych niebudzących wątpliwości ustaleń stwierdzić należy, iż zarówno nieobecność na rozprawie apelacyjnej obrońcy z urzędu adw. A. P. P. oraz nieuwzględnienia wniosku oskarżonej - osadzonej w innej sprawie w Areszcie Śledczym, o odroczenie terminu rozprawy, nie mogą prowadzić do uznania za słuszne też zawartych w kasacji, a tym samym uwzględnienie zawartego w niej wniosku.

Stwierdzić należy na koniec, mając na uwadze całość motywacji przedstawionej przez autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

Implikacją przedstawionych powyżej rozważań Sądu Najwyższego musiało być orzeczenie na posiedzeniu o oddaleniu - w formule kwalifikowanej, jako oczywiście bezzasadnej, wniesionej w tej sprawie kasacji.

Ponadto rozstrzygnięto o kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne.

